

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Pesticid glyphosate - EK prodlouží registraci, co ale udělají členské země?

Zdroje blízké EK ohlásily, že ze strany EK bude prodloužena doba schválení účinné látky ("registrace") glyphosate používané v pesticidech (např. součást herbicidního přípravku Roundap), o 12-18 měsíců. To je významná informace v kontextu použití např. ve spojení s geneticky modifikovanými plodinami, ale i vzhledem k masivnímu užití v tradiční zemědělské výrobě a malospotřebiteli. Ve hře bylo prodloužení schválení účinné látky o 15 roků nebo i zákaz po neschválení. V poslední době totiž probíhá kontroverzní diskuse o karcinogenitě těchto známých pesticidů.

Problém se dost točil okolo definice hodnocené účinné látky verus přípravků (pesticidů). Ukazuje se totiž, že genotoxický efekt nemá nejspíše ani tak samotná čistá látka glyphosate (hodnocení z EFSA), ale spíše doprovodné látky v komerčních přípravcích, kterých je známo až 500, např. POA tallowamine (zahrnuté v hodnocení IARC). To je podstatné pro případné hodnocení "pravděpodobný karcinogen".

Účinná látka (glyphosate) byla z hlediska zdravotní bezpečnosti nedávno znovu hodnocena BfR (Německo), následně se k hodnocení vyjádřily ČS a konečně EFSA. Ta stanovila příslušné toxikologické referenční dávky (ARfD, ADI, AOEL).

Vášnivá diskuse odborníků, která ještě neskončila, vyústila na úrovni EK v hlasování členských zemí, z nichž 20 podpořilo prodloužení schválení o 12-18 měsíců, ale Francie, Itálie a Německo byly proti nebo se zdržely hlasování. Prodloužení dává čas na nové hodnocení ze strany Evropské agentury pro chemické látky (ECHA), které by mělo být dokončeno v roce 2017. *(V této souvislosti je povšimnutí hodné, že Evropský parlament se spíše kloní k zakazu, včetně poslanců z ČR.)*

Když EK prodlouží schválení, jsou členské země i tak odpovědné za národní registraci přípravků na ochranu rostlin. Mohou tak například v podmínkách registrace ovlivnit použití na veřejných prostranstvích nebo v zahradách nebo zakázat neprofesionální užití.

Například Francie údajně již přípravek stahuje z trhu. Uvidíme, jak k problému nyní přistoupí ČR, kde se pesticidy s glyphosatem poměrně široce využívají v zemědělské výrobě, ale i malospotřebiteli. Například v Registru přípravků na ochranu rostlin (MZe) lze nalézt 240 přípravků s obsahem glyphosatu (viz <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR/Vyhledavani.aspx>).

V Brně dne 29.6.2016 Terminologicky, lexikálně i věcně korigovaná verze z 8.7.2016

J.Ruprich